

کوشش نامتفکی

روزنامه بیخ دست حزب و جنبش بستگی ندارد

روزهای دوشنبه منتشر میشود

هیئت نمایندگان کردستانیان در تهران

روز پنجشنبه گذشته هیئت برهات جناب آقای آیت الله مردوخ از ستاد تهران وارد کردید تا مراتب سیاستگذاری و مسرت و خادمانی ناطقه کردستانیان را از موافقتی که در محل موضوع آذربایجان نصیب دولت گردیده به پیشگاه اعلیحضرت عالیجناب شاهنشاهی و رئیس محترم دولت معروض دارد و ضمناً با عرض ششای از اوضاع و احوال کردستان استعنا نماید که مردم رنجیده آن سامان از این پس مورد الطاف مخصوص ذات شاماه و توجه خاص دولت قرار گیرند.

ما همیشه خواهان آرزو مند بوده ایم که بین عموم طبقات اهالی کردستان وحدت نظر و صمیمیت واقعی برقرار باشد و در کلیه مسائل عمومی کلیه طبقات از روی عقیده و ایقان، صیباغه همکاری شایسته و بدون حیر و حیرش و با مقدم هر سخن پایه نظریات عمومی مسائل عمومی را مورد غور قرار داده با اقدامات اساسی و عام المنفعه دست بزنند.

متأسفانه معنای کردستان دستخوش دوستی های صمیمی بود و این دست یابی ها که بیشتر از نظریات عمومی بوجود آمده بود مانع از این می گشت که مردم ندی بکارهای اساسی بپردازند هر چسنی که هر چه و دستهای بر خود وارد میساخت برای این بود که دست و پا را از زمینان ببرد.

اکنون می شنویم که این رویه نلناستروک شده و طبقات مختلف کردستانیان بر روی اصول اساسی و اساسی مربوط با اوضاع ولایت هم آهنگ شده و پس از یک سلسله مذاکرات و اقدامات در محل

دهای و انتصاب و بطهران ازماد داشته اند که بنایند که مردم با اولیای مرکزی وارد مذاکره شده خواست های کردستان را با اطلاع دولت برسانند

این توافق نظر و همکاری طبقات مختلف کردستانیان ماهی بسی خوشهتی و مسرت است و امیدواریم این روابط صیباغه همچنان برقرار باشد تا در سایه آن بتوان مسامحت مردم آن سامان را تامین نمود.

اگر از چند سال قبل مردم این ننگر واپسروی میکردند و ندی از خصوصیات خارج شده در جاده مصالح عمومی قدم میگذاشته نطقاً کردستان اوضاع و احوال گتولی را امید داشت.

السنوس خود را بر گذشته درمی دوا لیکند باید آینه را بسنظر آورده و مخصوصاً در این ایام که می بینیم مردم سایر کشورها با سرعت مانع تصوری بسوی ترقی و تمدنی پیشروی می کنند جا بگنجاند.

جیمز برنز

صمیمی پرنزدت ترومن

بلم آتای ت. امینیان بارزانی ها را تحجیب کنید

گان ندارم نیازمند یک سلسله حد و دلائل باشیم که اگر اید دنیاز نژاد آرمان بوده و مهد ولحد ابدی آنان ایران است و بالاخره چند ملیون نژادهای این آب و خاک در هر کشور و مکانی باشند عزیز. و حسب مادر میهن و ادر خود میسرورانه سلسله های جلال و اکروس و آوارات بهترین گمیه آسمان این نوم آرزوهای است و بسیار کنترین خون ایرانی در عروق آنان در جریان و چشم برای مهر و نوازش مادر میهن هستند.

بارزانیها هم حسب و هماغه از این درخت برومند و تنومند ایرانی هستند اگر در روز در کشور یگانه آنان را تحجیب و فراری دادند در دامان مادر میهن ایشان را بیدر برود آغوش این آب و خاک نوازش و پرورششان کنید همین سبب میشود فردا صد ها ایل و قبیله که بنامش نشانی روزگار و در اثر ندی ظالمان کج رفتار بد دیگران پناهنده شده اند با آغوش مادر اصلی خود رجعت کنند.

زمامداران محترم دولت مستحضر هستند منطقه وسیع و حاصل خیز و بلا مانع و مزرع کردستان بیش از این مستطیع است که چند هزار خانوار آردی را در خود با کمال بی نیازی و استراحت جادهد و سکاکنین کردستان هم با کمال منت این عهد مهیا و آردی را بپذیرای بنمایند پس سبب و علت نخواستند اذیت دولت حاضر هیچگونه نظری بر خلاف آسایش و سعیت با آنان داشته باشد.

از مقام نعت و زبری احتضار می رود امر و مقرر فرمانند تفکک و صلاح این عهد را با داس و گاو آهن تمویض کرده و در یکی از مناطق وسیع و لم بردع کردستان آنها را مکان دهند.

امید است این مهر و نوازش به منظور تبلیغ و ترشیه ایلات کردستان کار ملیون توپ و تفکک را بشاید و بالاخره با این هامکار عموم اگر اید را خوشنود و دلجویی فرمانند.

مستر جیمز برنز در طول سالی که شاه جهانیان مشغول اجراء نظریات مدونه خود بودند در انجا بر نامه های تنظیمی پرنزدت ترومن بنظور نسیم آزادی و سراسر گیتی ابراز مسامی می نمود، بر ادر در انجا وظایف « صلح جهانی » در اجراء فتنه های صحیح رل مهسی و باهی کرد و با جهان بینی های ترومن بغالبت حوادث ناگوار سیاسی شانه د کنفرانس پاریس - کنگره صلح - کنفرانس لوزورک - سازمان ملل متفق اشورا و امنیت نمونه های بارزی است از اینکه مستر جیمز برنز برای برقراری ایمنه آلهای دسراسر فعالیت در خورستانی نمود است.

چه بسا در طی سالهای اخیر که کلاخ صلح و آزادی مسکن بود بایک تندبادهای سرنگون شد و چنین حادثه بیشتر صلح را متوقف سازد، اما چه از نظر صلح و ثابن مشاهده کردیم که سر باز و میجهد « راه صلح » مستر برنز نگذاشته کوچکترین ترزل سیاسی در باب های مستر « جامعه صلح » پدید آید.

سازمان ملل متفق و گوشه های « مستر برنز » ایهت طرح پاروح ، تاثیرات بیله در صلح است.

امید داریم در این موقع فاطمه کردستانیان نشان دهند که وحدت نظر کامل دارند و خلاصانه خود را به موطن و مسقط الراس خود ابراز نمایند.

با توجه بکیلیت و شرایطی که این هیئت اعزام شده امیدواریم دولت نیز نهایت مسامحت و مساعدت بنامشاهای آنان ابراز داشته و مخصوصاً اولیای دولت متوجه باشند که مصالح مسکنت در این است که نسبت بکردستان گذشته ها جریان گردد.

چون هنوز ملاقات های رسمی از طرف هیئت بمنل نیامده اطلاعی نسبت به نتیجه اقدام لملل معسور نیست ولی امیدواریم در شماره های آینه بشریب موقعیت ها و مواضت حالی که نصیب شود با اطلاع خواننده گان ارجسته خود برسانیم ولی فقط این موضوع را می توان اعلام داشت که علاوه بر تقاضاهای که نسبت باصلاحات اساسی از طرف هیئت خواهد شد تقاضای رفع بازداشت از آقای سالار حیدر مستندی هم از خواست های هیئت میباشد و چون دیگر موجهی برای ادامه بازداشت ایشان بنظر فیرسه انتظار داریم دولت ضمن بررسی تقاضای اساسی و عمومی با رفع بازداشت از آقای مستندی حسن نیت خود را نسبت به هیئت اعزامی از کردستان ابراز دارد.

همه میدانیم که شهرستان ستندج در تمام ادواهی که دولت چهارمشکلت فراوان بود تیانه آرام خود را از دست نداد بامید اینکه روزی سرگرمی های دولت پایان پذیرد و بیادش این بردباری توجه مخصوص خود را باصلاح اوضاع آنجا معطوف دارد.

مسکوت مردم در این مدت فقط بطاظر این بود که بر مشکلات دولت یانازایند ولی حال دیگر موجهی برای مسکوت باقی نمانده و دولت با در نظر گرفتن اهمیت خاص این منطقه بایند اصلاحات آنجا را خلا شروع نمایند و برای همین خواست های مشروع است که مردم هیئت انتصاب و اعزام داشته اند.

این هیئت له تنها وضع رتت بار کسنولی مردم را برای اولیای دولت تشریح خواهد نمود بلکه می تواند برنامه های اصلاحی متناسب با اوضاع کردستان را نیز پیشنهاد نماید و بنظر ما این پیشنهادات کمک فوق العاده به برنامه اصلاحی دولت خواهد بود. در اینجا لازم می دایم روشنفکران کرد معین تهران را برای همکاری با این هیئت دعوت نموده تقاضا کنیم برای تامین مسامحت هم ولایتی ها و ترقی کردستان هر گونه پیشنهاد مفیدی که بنظرشان می رسد در برنامه اصلاحی تقدیمی هیئت بگنجاند.

وینا و ایران در بنفشه گذشته

تفسیر تحولات سیاسی کشور کهنسال چین و هنگامه جنگ جهانی سوم

تشریح و تجزیه چگونگی اوضاع اقتصادی چین و مناسبات و روابط این کشور آسیای با دیگران، همان مناسبات انوس و مکر و دلسوزی که آن کشور را اجبر آورده به پیشامدهای کنونی نموده است. بحث هفته پیش ما بود و چنانکه گفتیم امروز وضعیت نیروی مالی و عملیاتی پهنشای ملی چین را بگونه‌ای توصیف نموده و سایر مسائل مربوط به چین و سخنان بسیار دیگری را که در این مورد هست به هفته‌های آینده موکول خواهیم نمود.

پس از باز شدن بنادر تجارتی چین برای سالک بیگانه و اشتغال‌ترار داد (سی‌مویسکو) و اجاره دادن کجاویه آلان و بودا آرتور بر رویه، گوا تجران بفرانسه و ولهایوی بانگلیس و انقاد معاهده تجارتی با انگلیس و آمریکا و زاپون در اثر فروش و جنگ معروف بوکستر ۱۹۰۱ (الله‌تاسم طبقات چین بر حله غاریبیا) میزان خارجی تجارت چین با کشورهای اروپایی خصوصا با سالک متحده آمریکا سال پسال رو به افزایش سالک نهاد و در نتیجه این دادوستدها وضعیت مالی و بودجه کشور چین بزرگ و صورتی بخود گرفت در بین کلیه ایالت های داخلی در دخل و خرج خود مختار هسته و مازاد بدستور مرکز مصرف خواهد رسیده لاسر گویت براسمه وضع طبیعی، هوسمی سیاسی در چین حکمرا بوده و هر سردار و فرماندار معنی فعال مایشان در حیطه تحت تصرف خود می باشد. دولت بودجه و هزینه های خود را از حواله زیران معارضه، ترانزیت گرفتات بحری، مالیات مواد تولیدی مالیات پای و غیره تامین میکنند، پس از جنگ بوکستر که دولت چین ۳۱۵ ملیون بابت غرامت به کشورهای بیگانه متروک بود و اسبابی از دول بیگانه گرفت و دولتهای خارجی نیویا دادن این وامها دولتهای داخلی چین راجعت افزود خویش در میاوردن دولتی ترنی تجارت و صنایع چین موجب پیدایش بانکهای نظیر (بانک چین) (بانک اطلاعات) (بانک صنایع ملی) گردید. رده‌دهان بانکها که کمک مالی بکارخانجات و اعتبار دادن به آنها و واسطه‌دهی و متدهفن میبود نقش حوزتری در پیشرفت کلیه شتون اجناسی چین بازی نمودند و سرمایه داران خارجی را که در چین دارای امتیازات زیاد و ده‌ها هزار لیر (شش‌گت) خارجی بوده و شکست نموده و عمل حقیقی پهنشای ملی چین لیر از همینجا سرچشمه می‌گیرد.

در اثر تری و پیشرفت صنایع طبقه کارگر ممتنی بوجود آمده که امروزه نوای استقلال اقتصادی و رهبر نهضت آزادی چین میباشد در اثر انقلاب اکبر و تبدیل سیاست جابراه روسیه به سیاست مودت شوروی

نقشه‌های سیاسی دول امپریالیست در مقابل دیدگان ملت وسیع چین بیچار گردید.

در چنگ بین‌المللی گذشته و پست سال آشوب اخیر دول امپریالیست که گرم جنگ وجدال با یکدیگر بوده با دست خود تقویت و عظمت نوای ممتنی چین کمک نموده‌اند و این حسن تصادف به استقلال اقتصادی و بهدایش نهضت های سیاسی اخیر به بهترین وجهی کمک نموده فشار دول بیگانه بیورد فاصله بیست سال گذشته بنوبه خود به تولید عکس‌العمل کنونی کمک نموده‌اند. بهرحال در اثر عمل فوق فهم‌مندی طبقات و استقلال طلبی ملیون چین بیشتر شده و امروزه ۴۹۰ ملیون ملت چین از دو جهت در دو مسیر مختلف بر پاخاسته و با هم آوازی ملل مظلوم بر علیه امپریالیزم نیام نموده‌اند و چون بیروزی قطعی دوسراسر جهان سر انجام با آزادی و دموکراسی خواهد بود. از این نظر مظلومیت پهنشای ملی چین نیز از نقطه نظر تاریخ حسی الوتوع و قطعی است.

هفته پیش در ایران ما چه گذشت

محو با انتخابات شروع میشود

طبق آگهی انجمن نظامی مرکزی انتخابات تهران از روز د ۱۰ میس و یکم دیماه ۷ شروع می‌گردد و پست و مقام هیات‌الزمامت هشتاد و یکم صبح تا بیست و یکم بعد از ظهر روزه به از شهر تا هفت بعد از ظهر گسایسکه حق رای دادن دارند می‌توانند به هشت و هفت شصت مین در پهنشای ده‌گانه تهران در باره واژه و نظر رایانده‌گان حوزه انتخابیه تهران رای بدهند.

گرچه برای درک واقعه مسئله انتخابات بهتر آن بود که به تجزیه و تحلیل کیفیت اوضاع قطعی بیرون‌دولتی مبارزه و رقابتی که تهران را اشتغال کرده و داستان جز آن آورا انتخابات مارا بر آن داشته که خصوصیات موضوع صرف نظر و جریانات تهران را در هفته اخیر و حاضرهای تلخی را که پایه تحولات بعدی است بطور کلی و کوتاه تشریح نمایم.

برای بررسی در کفینی که مسئله انتخابات پیدا نموده‌است تا گویریم جریانات گوناگونی را که بنظر تطبیق دادن نتیجه انتخابات با مقتضیات منافع معائل سیاسی وجود دارد تریف کنیم حزب دموکرات ایران برای بیروزی در انتخابات تصمیم جدی و غیر قابل برگشت دارد سایر احزاب کوچک و انگشت شمار نیز که مجبورند سیاست حزبی خود را بر روی وقایع و حوادث روز قرار دهند سفره سیاسی خود را در سایه «مقتضیات» پهن نموده‌اند، چنه حزب فعال که از چگونگی اشتیجان مدونه دومت انتخابات بهیوی مطمئنند برای متوجه کردن «مردم» با مشکلات قطعی مبارزه و جنگ میکنند دستجات و افراد سیاسی و وابسته به محافل دیگری که از کار اسیران صمیم بهره‌آونده

خویش و مردم را در بسترنگاه عینی می بینند همدوش آن احزاب به مبارزه برخاسته‌اند حزب توده ایران نیز که با جانساز ترین تئوریا مجهز است انتخابات را تحریم نموده و در دانشگاه نیز این دولوع طرز تفکر سیاسی هدیه‌آ و متقابلا بر یکدیگر تأثیر نموده و منجر بر دو خورد و احتیاطاتی گردیده‌اند.

با این سلسله جریانات نامتناهی و ناموزون قطعا رفاهیت در انتخابات که یک اصل مسلم قانونی است جای خود را به یک دوره بی‌رحانی خواهد داد که معلوم نیست سر انجام آن چه خواهد شد و بیروزی قطعی را در مبارزه و رقابتی «انتخابات» نصیب کدام دسته سیاسی خواهد نمود.

در کردستان چه میگذرد

بازداشت اشخاص و سران دموکرات کردستان شروع شد، برای یک میسونیم در حدود ۳۰۰ نفر بازداشت شده‌اند. آقای صدر فاضلی نماینده سابق مهاباد نیز در تهران بازداشت و به پایاد اعزام گردیده‌اند.

همتی از استنج بهرمان آمده تا برای عرض امتنان از موقفیت دولت در مسئله آذربایجان حضور شاه شرفیاب گردد.

نمایشی از تحولات سیاسی جهان در هفته گذشته

موضوعات انرژی اتمی، طرح باروخ، انتقال منابع انرژی اتمی، کمیسیون خلع سلاح، معضای و تو:

در هفته پیش در شورای امنیت مطرح بود سرانجام طرح باروخ با اکثریت ۱۰ رأی تصویب و سید کشور شوروی و لهستان از دادن رأی (مخالف یا موافق) امتناع کردند.

وفیق گرومیکو معاون وزارت امور خارجه شوروی و رئیس هیئت نمایندگان اتمی ملت تصریح نمود (شکی نیست که با بررسی انرژی اتمی اگر عملی شود اعتماد دنیا نسبت به سازمان ملل متفق بیشتر خواهد شد. برای اینکه دنیا خواهد فهمید در این مسئله حیاتی سازمان ملل متفق تصمیم قطعی خواهد گرفت. اما هیئت شوروی از مسئله خلع سلاح هوسمی دست نخواهد کشید.

هیئت شوروی حاضر است که قرارداد بین‌المللی راجع به کنترل انرژی اتمی تصویب خود بشرطی که این قرارداد با منشور سازمان ملل متفق وفق دهد.

بهرحال کنترل بی‌بسیاری بشرطی که در بالا بیان کردیم مورد تصویب شورای امنیت واقع گردید، پرزیدنت ترومن دستور انتقال منابع وسیع انرژی اتمی و بسبب های اتمی را از وزارت جنگ آمریکا بکسیپویی مرکب از پنج نفر از اعضاء شورای صادر نمود. کمیته نظامی ملل متفق نیز کماکان، پرامون مسئله خلع سلاح هوسمی و اینکه چه مقدار سرباز بایستی تحت نظر ملل متفق گذارده شود تا ضمن بین‌المللی محفوظ

مانند مغنول بررسی است، نکته مهمی که در شورای امنیت و سوکسیپوهای آن کماکان وجود دارد مسئله عدم شایست هیئت نمایندگان شوروی و حذف «حق» «تو» در مورد کنترل انرژی اتمی و چنه مسئله سیاسی دیگر میباشد و خبری که اطمینان بخیر میسر است این است که این تناقضات سیاسی که محصول طرز تفکر مختلف بیرون سیاسی جهان است در همین جهت و تا آغاز کنفرانس مسکو باقی خواهد ماند.

تنها راه استقرار صلح در فلسطین

پیش از یکسال است که ملت یهود برای رهائی از خطر به تشکیل دستجات و کارود منظمی از تروریست‌ها در فلسطین همت نموده‌اند و تریب یکسال است که امپریالیزی بریتانیا بسوی حفظ موجودیت سیاسی آغاز جنگت غیرمستلشی را در پیش گرفته‌اند. است لازم بند کر نیست که در این مدت انفرادی بیشاری گشته شده و تسلفات هوسمی بطرین وارد گردیده‌اند است ملت زنده بود مظهر یک ملت متفق و اجتماعی بوده و میخواید مستقلا از آزادی و دموکراسی بهره‌مند شود و امپریالیسم بریتانیا نیز بایستی تکامل و برای اینکه عسرب و بسپود در دو قطب متضاد قرار گیرند و برای این که سر حوزتی از جبروت «کامان ولت» کسر نکند و ذاتا فعالیت بی نظیری معلول میدارد. برای اینکه سیاست کنونی بریتانیا در فلسطین تغییر کند کیسر عالی انگلیس در فلسطین بلندن میرود و ششای ملاقات های سیاسی میسر. در این هفته بین سران یهود و معانق سیاسی بریتانیا رخ داد بهرحال چسبون اهلای وضع فلسطین آنهم بدین صورت معلقت نیست و کوشش برای استوار جنبه های ملی این موضوع نیز ممکن نبیباشد بایستی منتظر بود که نهضت یهود و عرب که بر حقایق استوار است با وجود تناقضات کلی به نتیجه منینی انجامیده و پایه یک فلسطین آزاد رهنه شود. زیرا جزیک فلسطین مستقل راه دیگری برای استقرار صلح در فلسطین وجود ندارد.

نخست وزیر ایتالیا به آمریکا می رود

سنیور دو گامبری نخست وزیر ایتالیا اکنون در امریکا است مشارایه دووا هکنن سس خواهد کرد که با تصمیل اطمینان دولت و ملت امریکا غواز بارو غلات برای ایتالیا بدست آورد و قرارداد وام طویل‌مدتی را متفق کرد. و علاوه بر ارمون تنزل بهای لیره مذاکراتی بعمل آورد. خبریکه مسلم است اینست که این سانسارت اثران هوسمی خود را در امریکا خواهد بخشید و با تکیه بر گشش های تاریخی و سیاسی داخلی خود بیروز خواهد گردید.

نظر کلی بر رویداد های جهان

ژنرال مونت گری بسکومسارت کرد تا از دیدگاه ارتش سرخ و سران سیاسی کشر اتحاد جماهیر شوروی را دین گنه سازین و زوراء امور خارجه یقه در سینه‌آ

اسرار بارزان (۱۲)

آخرین علاج

پس از ورود بارزان و استعمار از چگونگی وقایع ناگوار اخیر چاره جرایم بود که تصمیم مناسب با اوضاع حاضر گرفته شود بنابراین جلسه ای با حضور شیخ احمد ملامصطفی والفرانی که در بارزان بودند بلافاصله تشکیل یافت و چنین تصمیم گرفته شد که باید فوراً برای عداغه در مقابل توائی که از طرف دولت بیبانه حوادث اخیر احرام خواهد شد جبهه هائی تشکیل داده شود و ضنا باداشتی هم حاکی از جریان های اخیر تسلیم ناپندگان دول بزرگ در بغداد کرد:

جبهه ها با فرماندهان شان برقرار زمین گردیدند:

- ۱- جبهه خاور فرماندهی شیخ محمد صدیق برادر بزرگتر ملامصطفی و معاونت فرماندهی عزت عبدالعزیز
  - ۲- جبهه جنوب یعنی جبهه اکره فرماندهی ملامصطفی باوزانی و معاونت جلال امین و محمد مصعود
  - ۳- جبهه باختر یعنی جبهه بالنده فرماندهی صالح عبدالعزیز برادر عزت عبدالعزیز
- و همان روز فرماندهان جبهه ها با قوای مسلح خود عازم محل ماموریت گردیدند.
- وبیاداشتی هم بشمون ذهل قبه و برای ناپندگان دول انگلیس - امریکا - شوروی - فرانسه - چین و نشت و زهر عراق صدی پاچه می ارسال گردید.

بارزان ۲۰ اوت ۱۹۴۵

جناب آقای سفیر کبیر

در مدت دو سال که شورش اول خود را متوقف ساختیم پیوسته نشان دادیم که برای اطاعت اوامر دولت و بجا آوردن دستوراتش حاضر می باشیم و در مقابل این اطاعت و تسلیم انتظار داشتیم که نیهائی را که دولت در مقابل مصادرت لوری سپه کرده بود بجا آورد این نیهادت همان وعده های اصلاحات کردستان می باشد که صدی پاچه می نشت و زهر کتونی هم آرا تأیید نموده است.

دولت عراق چند خود وفا نکرده بلکه بالعکس دستور داده که پست امنیه در بارزان تشکیل و تشکیل کرده و قشون دولتی را بنام مانو به اطراف بارزان فرستاد تا نقشه های زیرین را بپوشاند اجرا گذارد

۱- اینجانب قرار گرفته بودم که در منطقه کردستان شهرستان موصل بنشینم برای اینکه روسای مشایخ و املانات کتیم دولت عراق و سایر ارا را و اقن متع نمود ولی چون در قوانین سلطنت عراق گردش در داخل سلطنت ممنوع می باشد اینجانب مانو در آن مسافرت ندهم

۲- پس از این که این جانب از بارزان دور شدیم ادارات محلی دولتی در زیبار و بارزان و مرگه سور بارزانیان از مراجعه به ادارات دولتی منع نمودند

۳- تلگرافی رسمی از فرماندار اربیل به تمام ادارات دولتی بارزان ابلاغ شد که هر بارزانی که با ادارات دولتی مراجعه نماید بلافاصله باید دستگیر گردد. اسد خوشه ای که به پست بارزان مراجعه میکند شروع به دستگیری می نماید و ناچار مقابل کرده پست را اخلال میکند.

۴- الو بیک که یکی از روسای مشایخ بارزان است در موقع مراجعه کردن به اداره مرگه سور بدون اینکه از جریان مطلع باشد از طرف یک نفر امنیه کتیم می شود سه نفر بارزانی که همراه او بوده اند ناچار در مقام دفاع برآمده در داخل پست امنیه زد و خورد شروع میشود و بالنتیجه پست اخلال و امنیه ها از طرف بارزانیان اسیر میگردد.

۵- دولت عراق قشون نظامی خود را در آکره و با پشتیان و قوای امنیه را در منطقه ای کانی جمع نموده و بدون مقدمه آتش جنگ را در مقابل ما مشتعل نموده اند تا این که عده ای کرده پس گناه را معو ناپند.

جناب آقای سفیر کبیر

پس از آشکار نمودن حقایق فوق دوحیتی که این یاد داشت را تقدیم می دارم نیروی هوایی عراق مشغول بباران دهات ما میباشد و پیرمردان و اطفال بی گناه ما را می کشد.

لازم دانستم ضمن مستنصر داشتن خاطر آن جناب از جریان حوادث کتا نامی که دول متبوعه خود را آگاه فرمایند بامید اینکه مطابق وعده های که بگلیه مال جهان داده اند و برای محترم شدن منشور آتلانتیک که قرار است حق هر ملت را بخورد و اگذار نه از این گونه عملیات وحشیانه و ده پکتانوری های دولت عراق جلوگیری شود.

در خانه امیدوار است که دول کتیم کننده به ملت های ضعیف همیشه پیروز متد باشند.

فرمانده شورش کردستان - مصطفی بارزانی

مانظور که در مقدمه این فصل گفتیم روز ۱۶ اوت پس از پایان جلسه

فرماندهان جبهه ها و افراد مسلح آنان بفر ماموریت خود حرکت نمودند ولی ملامصطفی که خود فرماندهی جبهه جنوب را بعهده گرفته بود روز ۲۱ اوت یعنی یک روز پس از ارسال یادداشت فوق بهسراهی نفرات زنده مسلح خود که خدمت نفر بودند بطرف جبهه اکره (عقره) حرکت نمود.

روز ۲۲ اوت پس از عبور از رودخانه مزین در دهه سکت مشوقف گردیدند و در اینجا از طرف نیروی هوایی عراق بمباران شدند.

دوروز بعد یعنی ۲۴ اوت مصعود آقا زیاری باجهل نفر از افراد مسلح خود در دهه هرند بنده ملامصطفی پیوست جمع نفرات که در این موقع به یکصد نفر رسیده بود بکوه پیرس حرکت کردند

کوه پیرس کوهی است مستور از جنگل و صعب العبور که در حدود دو هزار و پانصد پا از سطح دریا ارتفاع دارد فاصله آن از بارزان شش ساعت راه است و موقعیت دفاعی بسیار مساعدی برای زیبار و بارزان تشکیل میدهد

روز ۲۵ اوت پس از عبور از کوه پیرس به «کوبیش» رسیدند این ده در بین کوه پیرس و کوه عقره واقع شده است و از بارزان هشت ساعت راه است.

فرمانده جبهه قرار گذاشت که «اشگفته» را مقرر فرماندهی قرار داده در این روز خبر رسید که «هنگ» دولت عراق از عقره و «هنگ» دولتی از روانه زهره و باهم روز ۲۷ سپتامبر حمله خواهند نمود.

برای برهم زدن نقشه حمله قوای دولتی ملامصطفی دستور ی شرح ذیل صادر نمود که چهل تن از نفرات چهار دسته ده نفری تقسیم شده و شب ۲۷ اوت شبانه اطراف کوه عقره را که در روی آن قوای دولتی قرار داشت گرفت در ساعت مبین هر نفر چهار تیر خالی کرده مراجعت ناپند بدون اینکه منتظر عکس العمل دشمن شده و با چنگل بپردازند.

نیروی دولتی که در عقره قرار گرفته بود «هنگ» بود و دست جات چهار گانه از مسلمان بارزان بسر کردگی چهار تن از جنگجویان عازم ماموریت شدند:

دسته اول بسر کردگی محمد امین میرخان - دسته دوم بسر کردگی عزیز آقا زاری - دسته سوم بسر کردگی رشید زیباری و دسته چهارم بسر کردگی فرانس زیباری.

دستور بکلیتی که از طرف فرمانده کل ملامصطفی صادر شده بود اجرا گردید یعنی دسته جات مسلح فوق الذکر اطراف عقره را گرفته تیراندازی نموده مراجعت کردند.

ملا مصطفی پیش بینی نموده بود که اگر دو «هنگ» از قوای دولتی به عقری که میبایست از جبهه جنوب و جبهه خاور یکسریه حمله ناپند دست باندازند قوای ملی ناچار خواهد بود در دو جبهه بپنجه برداشته و بالنتیجه ضعیف شود و این ضعف هم مسکن است بشکست منبر کرده بنابر این چاره ناست جز اینکه کاری کرد که حلات باهم از ده جبهه شروع نشود.

احرام دسته جات فوق بهترین طرحی بود که می توانست حمله «هنگ» را بتسویق اندازد

اجرای صحیح دستور فرمانده شورش بارزان با موفقیت ترین همه حمله «هنگ» در روز موعود انجام نگرفت. بلکه در روز مقرر نقطه «هنگ» در جبهه روانه زاری یعنی جبهه خاور فرماندهی سرهنگ قیصر هرمز بصله پرداخت یا اطلاع قبلی قوای بارزان از این حمله ارتفاعات و نقاط سوق العیشی طوری تصرف شده بود که چنه ضربت سریع و غافلگیر کننده «هنگ» را بشکست سوق داده علاوه بر ۲۰۸ نفر کتیم که بجا گذاشت فرمانده «هنگ» هم کشته شدند و از خشیاب فریب سپید نفر و در حدود ۵۰۰ نفر کتیم نیز بجای ماند. از قوای بارزان دو نفر زخمی شدند.

جریان این جنگ را فرمانده جبهه بشرح ذیل فرماندهی کل گزارش می نماید:

جنگ بادلیان

در جبهه خاور

گزارش فرمانده جبهه شیخ محمد صدیق

جناب مصطفی بارزانی

صبح ۲۵ اوت «هنگ» دولتی از باشتیان از راه «دیا» - بادلیان میخواست از «کوه گوند» به پشت «شبت» بیاید و پشت نیروی ملی ما را بگیرد.

فرمانده دسته کوه گوند: «ووروشیروانی» با «هنگ» نامبرده تصادم نمود (افراد او عبارت از ده نفر بودند) جنگ شش ساعت طول کشید. در موقع ظهر چهار هزار یارو عقب نشینی کردیم و در آنجا خط دفاعی تشکیل دادیم مقارن بکساعت قبل از غروب جنگ بجنب نشینی و شکست «هنگ» نامبرده و کشتن ۲۰۸ نفر و زخمی شدن سیمه نفر و کشتن فرمانده «هنگ» قیصر هرمز و بدست آوردن ۵۰۰ تفنگ و سه مسلسل میک و بیست صندوق فشنگ و یک دستکاهی سیم و دو شماره انداز و مقداری سب دست و یک مسلسل سنگین نوع «لیگری» خانه پذیرفت.

از ما فقط دو نفر زخمی شدند و خودم همضا در اثر تیراندازی توپخانه مستنصر زخمی برداشتم ام، فعلا فرماندهی جبهه بعهده محمد آقا مرگه سور میباشد.

تا یک ندادنی از ما زنده باشد در پناه خداوند و در راه حق برستی نس گداریم دشمن بکوجب داخل خاک ما بشود.

فرمانده جبهه خاور - شیخ محمد صدیق

حاکم بسر نوشت خود باشیم

نوه مقاومت ملی روز پروردگار تجلیل و مسکن است بگمراهی از یاد آید بنا بر این بر ملت است که از گذشته درس عبرت گرفته و علاج واقعه را قبل از وقوع نماید یعنی در این موقع که مجلس در شرف تشکیل و انتخابات شروع میشود .

باید سعی کنیم گذشته تکرار نشود و از انتخابات دستوری جلوگیری شود و کلاهی ملی مجلس گسیل داریم تا پشتیبان حقوق ما باشد نه اینکه دشمنان ما باشیم. نهایتاً ما مجلس فرستاده شویم و ما تا ما جاهلی اضلال خود باشیم و اگر کسی خواست غیر از این رفتار کند در مقابل آن لبرجانه استوارگی کنیم و از هیچ چیز در این راه منافی نکنیم زیرا مقررات ما بدست مجلس میرود. اگر مجلس ملی شد قیامت با ما خواهد کرد و اگر غیر ملی بود از تشکیل آن نایب خودی بیار خواهد آمد که مدور مدی بزبان ملت است کما اینکه هنوز در آتشکیه بدست دوره گذشته فروخته شده است سوزیم این موضوع حس است که در انتخابات غیر آزاد دولت غیر خصوصی در کار دارد زیرا اگر غیر خصوصی در کار باشد چه باعث میشود که دولت از انتخابات آزاد جلوگیری کرده و کلاهی حامی خود را به مجلس فرستد باید از اصلاح رویه غیر قانونی کاملاً جلوگیری کنیم و مرتکب آنرا شده ایم معجزات کنیم دولت که امروز مسیبن غاصبه آذربایجان را بجزم رفتار غیر قانونی معاکه و مجازات مینماید چگونه میتوانه خود مرتکب این عمل شده و حق انتخاب وکیل را از ملت سلب کند راستی اگر دولت که اظهار میدارد انتخابات آزاد است خلاف آن رفتار کند و ما نیز شاهد این جریان بوده از آن جلوگیری نکنیم عدم لیاقت خود را بر ابراز داشته ایم خامه گردستان که دوچار مصائب بسیاری شده باید پیش از دیگران مراتب جریان انتخابات بوده نگذارند ما ساندگفته و کلاهی لایق را آنها تسلیل شده خرابیهای سابق ادامه باید بلکه با انتخاب وکیل صالح و دلسوزی که از طرفداریهای خود با غیر بوده بتواند در رفع بدبختیهای مردم گردیاری کند وظیفه ملی خود را انجام دهد ما امیدواریم بر خلاف آنچه شایع است دولت همانطور که اظهار داشته انتخابات را آزاد انجام دهد تا از بروز حوادث جدیدی که انتظار میروند جلوگیری شود ما هم به هم خود در انتخاب و کلا ابراز علاقه نوده اشعار مجلسی انتخاب کنیم که بتواند با همکاری دولت مشکلات موجود را مرتفع و جریان خسارات وارده را تسویه ملت را از این پاسو پویی نجات داده و آینه درخشانی برای ملت فراهم سازد .

سر نوشت ملت

هنگامی که دیوارهای مصروف زندهان باستیل با شمشیرهای پولادین ستم کشتار ملت غیور فرانسه بر سر اربابان جبار و مأمورین خونخوار دولت واژگون گردید نوده و خنجر وینوا زمام امور کشور را بدست گرفته طبقات مختلف از غمی و فطیر و دانستند و نادان بیستما کرد هم آمده کنگاهشانرا گنه از نایبندگان روستائیان و پیشه وران و هنرمندان و دانش پژوهان و اهرفان و اجهان سلطنت بود بوجود آورده در هامجا زنجیر میادادگره و پاره ساخته صراوت و عدالت و اربابان که تا آن وقت زیر چکمه دیکتاتورها جان میسپردند هدیه کرده بان و بسر فرشته آزادی و دادگری را بر روی صوم مردان و زنان زجر کشیده گسترده حرمت و گروهی بفرغور استمداد و لیاقت خویش جدا کنر استفاده را برده و بوی مهیب ظلم و وحشت را بطنی یادانی و دور آلهشی و برخی نیز با ریختن خون جوانان دور ساخته بنده های نادیده و سوزناک چشم بر تاش نوده سر زمین ایران هم از جمله ممالکی بود که در این راه جهاد مقدسی نوده و سیلابهای بزرگی از خون بهترین مردانش جاری ساخت در آن زمان هنوز اشکار جدید و اهد آلهای از باب مترنی در مسخر ایرانیان رسوخ نوده و بر روش گسارگری و کافرمانی و اصول طبقتی و سندی کالی و اجشاعات گوناگون آشنا لیونله لیکن دارای بک ایمان و قدرت منوری بود لیکن داشتن چنین لبروی توانستند گامهای پر جوهر و ستم سلاطین ناچار را ستلاهی کرده بروی خرابه های آن نسر بهنگونه داد گستری را برپا سازند .

مجلس ملی ایران پیش از سی بهار از عمرش نگذشت و در این مدت کوتاه هاهد ناظر صحنه های رنگارنگ انجایع فراوان - وضع قوانین سودمند و مضر نزل و کشتار آزاد بیخوامان و راه مردان اخصای استیارات و نخبهارت - الهای کاسیتولاسیون - ایراد خطاب ها و کفرانهای مهیج - احساسات و فرور ملی - پستی و خیانت غالب و گسلا و فحش و بد گوئی - سنگباران و هارون و جاول و غلامه همه چیز یک و بد بوده ولی از لحاظ کیفیت چندان تفاوت فاحشی نوده فقط کاغذ بار لسان توانسته سالونها و چلچراغها و فرشهای ذیقینی بخود بیفزاید .

اکنون وقت آن رسیده در صارت بهارستان که مظهر رشد و نمو سیاسی و اجشامی ملت و جایگاه نایبگان نوده های رنجبر و توانگر و مستکش و پیدادگر

از گروه
آقای فریدونی لنگر افامترش است که در شماره ۷ تحت عنوان دفع فاسد به افسه مطالبی نگاشته شده که عقیده او پستند بوده تذکر داد. آنه که باید رعایت افکار عمومی بشود آقای فریدونی عقیده دارند که نایبند خبلی و واقعی را مردم باید ببیند خبلی خبلی نایبند هر کس که میخواهد باشد .

بازرگانی حسینی در همدان
دفتر بازرگانی آقای سید حسینی مهابادی از تهران به همدان منتقل شده و در سرای حسین خانی افتتاح یافته شروع بکار کرده است
آقای سید حسینی که از بازرگانان صحیح السیل گرد می باشد در همدان برای انجام هر گونه سفارشات و مراجعات بازرگانی و حق السلکاری از مراجعه با ایشان هفت روزیبه شایر می باشد .

۱۰۰۲

در دوره حکومت بیست ساله که نایبند مجلس با مر هاء انتخاب میدند چون حکومت دیکتاتوری بود نسبت برویه دولت در آن زمان همت نیکتم زیرا اخصامس جنطل نفلی است ولی توان از برایه جز مژه تنلی انتظاری داشت امروز همت مادر باره انتخابات مربوط بدوره الاحکومت ما است که در آن حکومت دموکراسی اعلام شده از شروع حکومت دموکراسی تا حال بکسوره انتخاباتی مجلس تشکیل و سیری شده در آن دوره با اینکه حکومت دموکراسی بوده اولین شرط آن انتخابات آزاد است معیاد بدستور نصت و زیرعت و کلاهی دستوری مجلس فرستاده شد و نتیجه حاصله از این عمل دولت را مشاهده کردیم که چون و کلا از جانب دولت مجلس وقت بودند در مقابل کار های خلاف فاعده دولت احتراشی نیکسردند بلکه از اعمال رفتار ناهایسته او پشتیبالی میکردند و کلا هم که ملاحظه نایبندگی نداشتند دستوری انتخاب شده بودت چون لافند سال لازم برای نایبندگی نایبند چیزی نبودند یا حاصل و رفتار نایبندی دست میزدند با نتیجه مجلس نیکینی بوجود آمده علاوه بر خسارت ماهی که نتیجه منت هه آبرو و حیثیت ایران را در مقابل بیگانگان با علا درجه تنزل دادند با ادامه این رفتار روز بروز بر عده ناراضجای خود افزودند تا آنجا که تاب تحمل ملت در جبار رفتار داشت پایان میرسد در این موقع در آذربایجان همه از موثقت استفاده کرده علم مخالفت با طیفه خاکه برداشته مردم نیز که از طرز حکومت پتنگ آمده بودند در آبهارا گرفت و از گرفت و کنار نیز از آزاد بیخوامان با آنها هم آواز شده جنجالی یا کرده که تا ختم آن ضرور زبان نون الهاده متوجه سلطنت هدی بنا بر این انتخابات گذشته از سه نظر برای سلطنت ایجاد ضرر کرد یکی مستقیماً از طرف مجلس دوم مستقیماً از طرف دولت سوم زبان حاصله در اثر گسش دولت و ملت که باعث تلفات جانی و مالی بسیار شد بطوریکه استیضاط میشد در انتخابات آینه نیز روش طوری اتخاذ شده که گفته تکرار خود و بازو کلاهی دستوری مجلس فرستاده خود دولت از سببیتی که بناسبت ختم غاصه آذربایجان بدست آورده میخواست از آن برای اجرای مقاصد خود در اینورد استفاده کند اما پایه گفت دولت فرانتباره راه غطابیبی باید زیرا همانطور که اعمال گذشته باعث حسن هبرت نفلی شد مسکن استه اعمال خارج از رویه بدی نه تنها شهرت نفلی را از بین برده بلکه باعث انزجار ملت از دولت شده و او را متفور گردانده زیرا اینکه اعتناق آزادی یا ایده کنونی دنیا که عبارت از آزاد همت مطالبت نداشته و عملی نخواهد شد و در بازو عکس السلی شده به تراز آنها در گذشته رخ داد بروز خواهد کرد و سلطنت را دوچار وضعی خطرناکتر از آنچه با جاهل داشته خواهد کرد زیرا

کرد و کردستان شماره اولان

(۷۶)

حکومت حسعلی خان امیر نظام گروسی نوبت دوم

پس از عزل حسام الملک امیر روز سه شنبه ۶ ربیع الثانی (۱۳۱۴) حسن علی خان امیر نظام گروسی بحکومت کردستان منصوب و روز شنبه ۱۷ ربیع الثانی وارد کردستان گردید و شروع بتفقیب مسیبین قتل شیخ محمد زنی نمود. خلیفه بهاء الدین و میرزا با نامان را بنوان این که مسبب قتل او بوده اند خفه نموده در صورتی که فائز او بطوریکه سابق در کردستان شد سید عبدالرحمن و سید عبدالرحیم طلبه بودند. مبلغ بیست هزار تومان را بپنجران خویشا برای اهل شهر و دهان تعمیل و تقسیم نمود که توسط دولت بقره مقتول داده شود مأمور وصول مبلغ مذکور ملاحظه الرزان امین الاسلام شد که خود او مسبب قتل شیخ بود. مشارالیه متجاوز از سی هزار تومان را با مساعدت مشیر دیوان از اهل شهر و دهات وصول نموده بیست هزار تومان را بپنجران حکومتی پرداخت نمود و بقیه را خود گزاش با مشارکت مشیر دیوان بردند. پس از چندی امیر نظام بنوان پیشگاری آذربایجان مأمور شد عبدالحسین خان سالار الملک پسرش را بنوان نیابت بحکومت در دستخدا منصوب و مشیر دیوان را پیشگاری و فراراد روز جمعه ۲۴ رجب ۱۳۱۴ شیخ عبدالوہاب ابوی بجوار رحمت حق رحلت نمود عصر شنبه یازدهم سالار الملک حکمران یا علوم علماء و اعیان شهر بمنزل آمده مجلس هزارا بریده دعای ختم بخواند شد پس از چندی در موع سرریز در تحت ریاست احمد السلطنه زنجانی وارد کردستان شد در تحت باغی چادر زدند که با فوج مشیر کردستان برای سرکوبی اورامان و بریوان حرکت کنند. مشیر دیوان داخل اقدامات شده برای اینکه با امیر نظام حسن خدمت نمودند. بواسطه تقصیر نادر سلطان در وظایف بیگ و جمعی از خویشا و اورامان را در محبت شیخ صمد (شیخ الین) شهر آورده اظهار اطاعت نمودند و بعضی هم پیشکش تقدیم کرده مراعت و خویشا هم با ماکن خود معذرت نموده فقط صد فتری تلنگی در تحت ریاست حسن خان پسر و شاقی بیگ برای انجام او امر حکومت و حراست اعلی قانی (دروازه دار الحکومه) تعین ناپوراندند روز دوشنبه ۱۳ هوال

بروز بیداد و اگذار کردید حکومت حاج میرزا محمود خان احتشام السلطنه

پس از عزل امیر نظام و حسرت سالار الملک پسرش از کردستان روز سه شنبه ۴ شوال (۱۳۱۶) تلنگراف حکومت حاج میرزا محمود خان احتشام السلطنه امیر تومان معاون وزارت امور خارجه رسید ۲۷ ذیحجه وارد کردستان شخص با هوش نیز فکر کار آگاهی بود ایام حکومت خود را برانت و پهریانی و حسن سلوک با مردم سپری کرد. حرکتی که در تحت حکمرانی از او صادر شد همین بود که بدین معترضین سلیمان خان شرف الملک و امان الله خان و کبیل و محمد کاظم خان نصیر دیوان را بچوب بست و مغالیه بیست و پنج هزار تومان بجز از آنها نمود.

سپس خود مظنت تقصیر شد که هر نتیجه اعمال غرض او را و ازار به این حرکت نبوده اند از در استقامت آنها در آمده بنای دلجویی گذاشت ۱۵ رمضان همین سال ملاحظه نصیر الاسلام که شخص فاضلی بود بر سر سکت متوفی و میرزا عیسی اگر صادق الملک هم در ۱۳ شوال ۱۳۱۷ - از این دار قانی در گذشت. در حکومت سالار الملک اکثر اهالی کردستان تذکره تاجیت دولت شناسی را گرفته بنای هرزگی و هوارت گذاشت بودند احتشام السلطنه مأموریت تفکیک تاجیت را مامور داشت. در نتیجه زحمت زیادی اتباع غیر مسلم را از اتباع مسلم دولت شناسی تفکیک و اهالی کردستان را نا بکدری از دست شرارت اتباع جدید و بیمه بازی آورده نود روز ۲۳ رمضان (۱۳۱۸) تلنگراف افضال احتشام السلطنه و نصب میرزا ابوالقاسم خان ناصر الملک رسید و روز ۲۵ رمضان احتشام السلطنه از کردستان حرکت کرد.

حکومت ابوالقاسم خان ناصر الملک

پس از عزل احتشام السلطنه روز ۲۳ رمضان (۱۳۱۸) حکومت کردستان به میرزا ابوالقاسم خان ناصر الملک فراگوز لوهه ای مفوض و اگذار کردید روز ۱۶ جمعه شوال هم تلنگراف خود ناصر الملک رسید کثالت حکومت را بشیر دیوان و اگذار نود روز دوشنبه ۲ ذی الحجه (۱۳۱۸) وارد کردستان شد. لدی الووردو بکردستان سنه مسالبات و انتظام شهر و بلوکی را بر حسب تصویب میرزا حسین خان بیان السلطنه که انیس و همه کاره او بود از میرزا بوسف معیر دیوان گرفته خود بساختن مهارت و کلاه رنگی در امیریه (کاره سال) پرداخت و آن جا را ظفر گناه

جواب ناصر الدین شاه

از طرف شاعر شهیر کرد: شیخ رضا کرکویی
میگویند رفتی ناصر الدین شاه بیت ذیل را که از خواجہ حافظ هیرازی است بشعرا مصر خود مراجعه نمود که مقصود سراینده را برایش تفسیر نایند جوابهایی که شمراداده هیچکدام مورد پسند شاه واقع نشد شاه کنیا معنی را از شاعر همبر کرد مرحوم شیخ رضا کرکویی استفسار مینماید و این بیت را میفرستد
بیلی برک گلی خوشترنگ در منتظر داهت

دایما با آه و افغان ناله های زار داهت
شیخ رضا اهلزار ذیل را بطراوسی سروده و جواب برای شاه میفرستد.

حاجبا در حالتی که این بیستم سپید داهت
بادم آمد از کلای آن جناب اظهار داهت
گفت بودی منصف حافظ چه بود از آنجه گفت
«بیلی برک گلی شوهرتک در منتظر داهت»
ما شعر غواص گردیدیم به بحر اچندی
تا بیستم این صدف آبیانه در دربار داهت
«بیلی برک گلی» شد سینه دوینجا و رفت
با علی و با حسین و با حسن میباد داهت
پر گل سرخ است او دارد نشان از حسن
چونکه در حال و فانش سرخی رخسار داهت
برک گل سبز است او دارد نشان از حسن
چونکه در حال و فانش سبزی رخسار داهت
بیلی باهد علی گز فرقت آن هر دو بار
«دایما با آه افغان ناله های زار داهت»
شرح و اعمار فوق را آقای ب. آدمون از مستند ارسال داشته اند.

دبستان لویناد آلمانه

آقای معده علی مظنی وزیر
مدیر دبستان لویناد آلمان شرح مفصلی
نوشته جریان گشایش این دبستان را که
در قریه آلمان یکی از قراء اورامان
اسمال افتتاح یافته شرح داده اند.
در این نامه می نویسد که در تاریخ
۲۵ اردیبهشت ۱۳۱۵ آقای معده شریف بیگ
مصطفی سلطان آلمان از ادارات فرهنگ
و فرمانداری کردستان تقاضا نموده
که دبستانی در آلمان افتتاح یابد تا
اهالی بستنی از اورامان بتوانند فرزندان
خود را بویور فرهنگ بیارند این پیشنهاد
از طرف اداره فرهنگ صبیانه استقبال
شد و اکنون دبستان مزبور در آلمان
دایره دارای چهار کلاس و هجده نفر
شاگرد میباشد.

آقای معده شریف بیگ که علاقه
مفرطی به تربیت و تحصیل اهالی دارند
علاوه بر اینکه مردم را جدا تشویق می
نمایند که فرزندان خود را برای تحصیل
به دبستان بفرستند و مسائل گمانی در اختیار
دبستان گذارند و کمک های خیرخواهانه
ایشان باعث پیشرفت امور فرهنگی شده است
آقای معده شریف بیگ علاوه بر
پرداخت گزایه معلم دبستان و تهیه سوخت
دبستان کلاسها میز و منگلی و بنیادی
هم برای دبستان تهیه کرده و تسوق
ماهیانه بکنفر مستخدم را هم که در
دبستان خدمت میکنند می پردازند.
چون کمک های ایشان در پیشرفت
فرهنگ این سامان بسیار مؤثر بوده
لازم است بدین وسیله از اقدامات ایشان
تقدیر دالی گردد.
امیدواریم سایر نقاط مجاور نیز
بایشان تاسی نموده از کمک به نوسه
فرهنگ در بیدارند

اخگر

هاره های نوم و دم نثر به اخگر
منشور شد (قطر برای کسانی فرستاده
میشود که بهای اشک خود را پرداخت
اند)
خود قرار داد و (ناصریه) اشتیاق
عناقه ای شکسته. و مشقهای ترک مورب
و نجار بهای پست و شکسته یاد کلام است که
بنام های طاق ناصر الملک صف ناصر الملک
بخاری ناصر الملک میگویند مدت چهار
سال و چهار ماه در کردستان با نهایت احتیاط
و محافظه کاری بسر برد همیشه خودش
میگفت که زمن از کسی پول لیکیرم
بکسی نه پول نیده هم پایه رفتارش
کبک برنات و معقولیت بوده زبان فرانسه
وانگلیسی را خوب حرف میزد در علم
و سواد مقام بلندی را داشت یکی از
هدیه های (سیرا وارد کردی) و در امور
خارجه دولت انگلیس بوده مایل ب مردم
آزادی بوده همه کس را آقا خطاب
میکرد. مفسر را میگفت این آقا را
بیریه یا کمال احترام خوب بیندید. در
خلوت هم که کسی پیش او نبوده مؤدب
می نشست سدر شیر فون شیخ محمد نسیم در
کنفر هروز مستند رسید در سنه
(۱۳۲۰) هم حاج شیخ علی پسر حاج
شیخ حکمران که جوان شکیل با فضل
خوش خلقی بوده جهان قانی را بدرو
گفت و در سنه (۱۳۲۱) خود حاج شیخ
حکمران نیز بر حمت ایزدی نایل گردید
در سنه (۱۳۲۲) مرشوب از سمت خراسان
بولایات کردستان سرایت کرده تلفات
هروح شد ناصر الملک سرچاپه ناصریه
به زنت در آنها قرانطین گذاشت
و قطع مراد با شهر مسعود

پلم آذای غلامسلی گویا از استان نامه سرگشاده به اهالی محترم گروس

پس از تقدیم احترام استعاده دارم این نامه را که بانگاه به شخص صحیح اکثریت اهالی حضور آتابان محترم تقدیم می گردد مورد مطالعه دقیق قرار داده آنچه لیم درست و وجدان پاک شان اقتضا دارد بدان عمل فرمایند به غلامسلی گویا که مدتی انتشار خدمت گذاری اهالی محترم شهرستان گروس را داغتم از او ان طولیت بنی موقی که تازه می رفتم که غرب و شرق ایران را شخص داده و تقسیمات سلکت شود را درک کنم نام مقدس گروس را مانند کرمانشاه وطنم دوست داشته و آرزوی دیدار این هبهر خدمت گذاری آتیا وادر دل خود می برورایم شوخیخانه باین آرزو رسیدم توانستم از پیش حضور بزرگان و محترمین و تام شفقت پاندازه که سعادت داشتم بهره مند خوم ومدتی لشک خواره و متمم به سمت آن فوات محترم کردم در هنگام انتقال مرحتما و ملافتها بهتر بگویم ذره پروردگای شایر برنده ثابت نموده که محبت و صمیمیت بنده در اهالی پاکدل و پاکتر از آن سامان بی تاثیر نبوده است و اکنون شب و روز یاد دوستان آن سرزمین همت و مرام آتابان را برای خودمابه باعات می دالم این صمیمیت وسعت انشا دارد که آتیه و با صلاح و صرفه شا و هبهر ها می دالم از راه دور با تقدیم این نامه بپرس برسانم باشد که مورد توجه اشخاصی قرار گیرد که در کارهای کلی و عمومی نظر های خصوصی را کنار گذارده بطلع هسکالی و سلکت و وطن را بیشتر منظور می دارند . مسکن است پاره از اشخاص مرا بسبب این اقدام کاسه گرمتر آتش و دایه مهربانتر از مادر بخواهت من در مقابل این تصور فقط یک خواهش دارم و آن این است که برای من توجه کتنه و ماقال را مسورد دقت قرار دهند بیکنه هرایضم صحیح است یا غلط اگر صحیح است البته تصدیق خواهید فرمود که جنبه خلوص نیست باهالی در هرس این نامه برجای دیگر غلبه دارد اینکه عقیده من که با نهایت اختصار عرض میشود همه میدانیم هبر گروس که موطن امیر نظامها و ناضل خانها و مشاهیر دیگری است در تمام دوره های اجلاسه نایند که اهل محل و کاملا برای اهالی اهالی دلسوز باشد از خود نداشته است چرا آتیا در تمام آتیه شهرستان که صد هزار جیت دارد مردی که واجد شرایط لازمه باشد لیست آتیا بظفر و کلانی که دیده ایم و میشناسیم در آتیا پیدا نمی فرود بدینی است که پاسخ هزار از این قبیل سئوال ها منفی است پس چرا تاکنون این مقصود حاصل نشده است می دالم که عفت حقیقی این عدم توفیق این است که در گروس اشخاصی که از جیت رتبه و مقام و شخصیت و شناور در راه بردیف میباشد زیاد هستند و بافتضای اصولی که جهان است و محتاج به بیان نیست نسبت بهم نظر وثابت دارند و بطور خلاصه

برای اطلاع اداره کل دخانیات از هروان

امضاء کنندگان زیر که مالکین و زارمین مریوانی همتیم بدین وسیله از آقای صدیق دلبری رئیس دخانیات ستهج که در تشویق و ترغیب بدون کوچک ترین نظری نسبت بنا کسک و مساعدت فرموده اند اظهار تشکر و قدردانی نموده خداوند این عناصر پاک را در ملکات ما حفظ کند .
علی وله زیری - حاج زین العابدین ناصر اردلان - حسین کله وینجه - دین وله زیری - فتح وله زیری - انور وله زیری - حبیب الله حیدری - مظهر حیدری علی بکه لی - محمد سعید بیک لی - محمد بیک بالک - احمد بیک دره تلی - عبدالقادر بیک وله زیری - داریوش اردلان - سعید رشتی - فرج کویزه کویزه - محمد بیک لیم آتیا

زیر بار یکدیگر نیروی و در مقابل منفعت بزرگتر و مهیتر بنی نفع عمومی حاضر بنا کاری و از خود گذشتگی نمی باشند لاجرم نتیجه این هده است که می دالم و می بینیم که مین برستان آتیا آرزوی وکیل محلی را باید بگور بیرته اکنون من که اهل شهر شایستیم و از آتابان دورتر نیس از کله هاولیکه نفس هاله ارم حقیقت و امیکوم و بزرگان شاوراد هوت میکنم بایشکه از گذشته درس عبرت گرفت بیاید برای خاطر خدا برای خدمت بگروس باری نظر بزرگتری حب و بنش و خصوصیت را کنار گذارده برای تعیین بکنفرساننده محلی واجد شرایط هر که باشد قیام و اقدام فرمایند و شا خودتان هم اشخاص لایق را که داعیه دارند خوب میشناسید محتاج به معرفی نیست را اگر این پیشنهاد را نمی پذیرد و شتا بایشی نفرین کرده و وکیل غیر بومی داشته بقیه کسی را انتخاب کنید که فردا نگوید من با پول آراه شا بنی حینت و هرافت شا را خریدم کسی را انتخاب کنید که اگر هبهری شایسته الا مسرور مسلم باشد که اهل پول نیست به پول میدهد و با پول میگیرد و نه غلبه خصوصی دارد کسی را انتخاب کنید که اتلا از لحاظ اسلامیت و مین برستی و پاکدستی مشهور و معروف و با شرافتند ان شا متجانس و متشاب باشد این شخص کیت که شایان و آتیا باشد بگذارند من بگویم منگه ترس از کسی ندارم بگویم و من مرد حرف و بزرگوای را بشا معرفی کنم آوی این مرد جناب شیخ الاسلام ملابری است که متجاوز از ده دوره وکیل مجلس و چند دوره هم نایند خود شا بوده است در مورد این مرد بزرگ تبحر نظر اشخاص مرفس نشوید توجه کنید شیخ الاسلام ملابری کسب و ودو ایران و خارج از ایران چه نامی دارد سوابق او چیست این شخص با وجود ده دوره وکالت مجلس و املاک ببری و ریاست دینی آتیا هواجهش اتومبیل که ندارد تجمل که ندارد هیچ هم اکنون خانه محل سکونتش در گروس میباشد در صورتیکه شا خوب میداند که بعضی از همین وکلای دوره چهاردهم چه استفاده ها داقتند و چه تندروها میکنند بطور در توزیع قند و شکر هم دخالت نامشروع مینورده بطور آتیا را در حوزه وکالت بکسان و بستگان خود اختصاص داده بودند چگونه او امر نزدیکان آتابان دو حکم قانون بود و هر که را مخالف خود میدیدند دستور جلب و توقیف و غیره میدادند و خلاصه هر چه بود برای آتابان بود پس میگویند شیخ الاسلام ملابری برای ما کار نکرده است این بیان متضاد می اصنافی است اغلب ادارات آن هبهر را اقدام و نام ایشان مستقل نموده و در واقع هبهرستان بودن آتیا بظلیل اقدامات ایشان مسرر گردیده یلی بنده تصدیق میکنم که جناب آقای ملابری پاره از تقاضاهای خصوصی اشخاص را که در عین حال مستلزم ضرر دیگری و بر علیه موکل دیگران بود نپذیرفته و بلا اقدام میگذاشتند اصناف بدهید این عمل خود قابل تحسین است یا باید سبب

دنیا و ایران در هفته گذشته

بقیه از صفحه ۲
چهار دولت برای تهیه مقدمات انعقاد پیمان صلح با آلمان که از روز چهاردهم زانویه در لندن تشکیل خواهد شد و علاوه بر نایندگان چهار دولت بزرگ از جمله دولت دیگر نیز برای شرکت در این اجین دعوت شده است پلسان این اجین تا روز سوم فوریه ادامه خواهد داشت چنگ در چین گسکان ادامه دارد و نخست وزیر «ویت نام» درخواست مذاکرات مسالمت آمیز را دارد مستر ترومن هصر امروز تصفی در مقابل کنگره امریکا ایراد خواهد نمود .
انتخابات شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی در دست انجام است بهاء کلیه اجناس در یاروس تترن نموده است فعالیت شورشیان در یونان زیاد تر شده است می گویند کسپون متفقین که برای بررسی اوضاع یونان می رت در اواسط این ماه وارد شهر من بور خواهند شد

اخبار گروس تلگراف نمایندگی یچار

اجین شهر و خور هید سر با حضور فرستادار تشکیل تا جید نان تقرا کابین، پوسلی و سعید زاده پس از چند روز توقف و پرویا گانه زیاد حرکت سهرایان رئیس غربی و حمل و نقل غله مبارزات انتضایاتی مشاعده چون خواست دامن خود را آلوده قضایای انتضایاتی کنند پس از ۲۴ ساعت حرکت نتیجه اقدامات آقای سر هتک شاه میر باعث انتقال غله به محل سابق خود شد دو کابین هکر بیروی کتاب تعاون دارائی گردید هوا نهایت سرد و وضع خراب بهداری مزید عطف گنتی مرضای هبهر و تلفات بیشتره کتر مشکتونی هر آتیا مرضی بی پول باشد سر او نیروی همیش که برود ۵۰۰۰ ریال مطالبه امنیت و ایزان خصوصاً نان و گوشت خیلی خوب است چهار ماه است سببه نیز ترسیده باز هم اعلان از وضع خراب بهداری

برای اطلاع اداره کل هبهر بانی

هدهای از اهالی سز شرس مبتی بر اضاوار و ذایت از صلیبات سر پامیان تقاسم سزده بشرح ذیل با اداره ووز نامه کوهستان نوشته اند :
در مدتی که سر پامیان ۲ قاسم سزده در هبهر بانی سز ماموریت داشته اند با نهایت بی نظری و حسن رفتار و اخلاق به ایجابی و نظایب معوله مشغول و ترضیه فاطمه اهالی و انفرام آورده و گوچکترین نارنایتی از ایشان نداشته ایم لذایدین وسیله از خدمات این سر پامیان وظیفه هتاس قدره ان نموده انتظار داریم مقامات مسئول مرکزی هم توجه مخصوص باین مامور خدمتگذار بدلول فرمایند .

خبر نگار فریدونی

که دورت هود در هرحال بردان هوزیم رفتای محترم اگر از انتخاب پاک وکیل محلی مایوس شدید باز هم بطرف شیخ الاسلام ملابری بروید که هر چه باشد مردی متدین و باتقوی و بی نظری و مین برست میباشد و مقایسه سایر کاندیدها که خارجی هستند یا این مرد شریف در مذهب اهل اصناف گنهای عظیم است اگر منکر هستیبه شخصیت آتابان را با یکدیگر بسنجید تا درجه گرامی و بی اصنافی اشخاص مرفس را دریابید من آتیه هر طر بلاغ است با باقا گنتم میخواهید پذیرد میخواهید نپذیرید - و ما علینا الا ابلاغ

برای اطلاع آقای دادستان کردستان

بازماندگان محمد علی امامی ساکن قره بون شکایت مینمایند که محمد علی موقی که در پاییز سال ۱۳۲۳ در آتیا بادی کامیاران از جلو بختداری جور می نموده حاتم خان نصی با سب او را زبر گرفته در دم قوت مینماید .
بروند امر تشکیل و آقای صادق روزیری دادستان پیشین کردستان جدا بوشهری را تقیب ولی بعد از تقیب مسکوت مانده است اکنون یک زن و دو طفل صغیر بی کسی و بی نوای محمد علی با انتظار دادوسی دولایت فقر و بیچارگی بسر می برند .

توجه فرمائید

مشترکین و نایندگان روزنامه کوهستان اگر تا اول اسفند ماه بدهی های خود را ارسال فرموده باشند میتوانند نام خود را در ستون «مشترکین یا نمایندگان بد حساب» در اولین شماره اسفند ماه آتیه ملاسقه فرمایند ۲-۵

معاونت‌های دانشجویان کرد

در شماره‌های گذشته اوضاع فرهنگی کردستان و نواصی آن را بر سبیل اختصار بیان کردیم البته در این باره گفتگوما بسیار معایب می‌شمار است که اگر بخواهیم همه را شرح دهیم وقت طول مشهور ستوری هفتادمن کاغذ شود و گمان می‌رود کسی منکر خرابی اوضاع و اعطاط مطمح فرهنگ عمومی آنجا نباشد اکنون مختصر هم دربارۀ عقل این بدبختی‌ها صحبت می‌کنیم.

بدواً از تنگنای ننگه ناگزیریم که اگر ما در درجه اول انتقادات خود را راجع به فرهنگ مبتدی و عقل‌ورانه‌های اصلاحی را بیان می‌داریم دلیل این نیست که در سایر شئون نفسی نیست و یا کمتر هست بلکه از نظر ابعادی است که برای فرهنگ غالبی و آثار مانور هم چید می‌دینیم.

اعطاط مطمح فرهنگ و معرفت عمومی و چهل و بی‌وزادی عامه در کردستان معلول عقلی است که اینکه ما بطور خلاصه و متناسب با حوصله ستون مخصوص خود می‌نگاریم و امیدواریم که اشخاص اصلاح طلب و علاقه‌مند بکردستان این عمل را مورد توجه و دردت فرار دهند و در راه پیشرفت فرهنگ که متضمن سعادت و ترقی و تعالی برادران کرد ماست با پیوریت و اطمینان کاملتری قدم بردارند. این عمل بدون دست نسیب می‌شود، اول عقل عمومی، دوم عقل خصوصی.

عقل عمومی این طرز اذهان سیاسی سرچشمه می‌گیرد که باعث طلب افنادگی و بدبختی و بیچارگی مثل شرق صومالی و ایران خصوصاً گنته و بالعین کردستان هم که جزئی از ایران است از این بیه بر نسیب نیست و فعلاً این موضوع تأخیری روشن است است که ما را از بحث می‌بازسازد. ولی ای کش بدبختی همین یکی بود که در اینصورت لااقل مطمح فرهنگ ما هم در ردیف سایر شهرهای دیگر قرار داشت و اینطور از تمام شهرها و بلکه از تمام نصاب عقبر نمی افتادیم و این اوضاع وقت انگیز خامروا نداشتیم.

اکنون ما می‌خواهیم بدانیم چرا تا این اندازه جهل و بیسوادی و سادگی بر کردستان پدیدت کردستان سیاه‌روزی حکمرانست در حالیکه بشهادت تمام اشخاصی که کم‌ویش سایر نقاط مسافرت کرده و در رو حیات مردم دقت و تمق و تحقیقی کرده استمهاده ذاتی و عوش فطری و ذکاوت جلی کرده‌اند تا تنها از دیگران دست کسی ندارد بلکه برآب پشور آمده‌اند و مستند تر برای هر گونه ترقی و پیشرفتی است عقل خصوصی این عقل که بوضع فرهنگی ما بک فکر سیارفت باری زده و اعطاط اصلی و هدیدی را که مخصوص کردستان است سبب شده‌اند عبارتند از:

۱- عدم علاقه کامل اهالی به ترقی و پیشرفت فرهنگ که خود یکی از عقل عمده محسوب می‌شود. قص بر نامه فطری و احیایا طرز تربیت فطنی که در مدارس جاری است و صیله بدست طرفداران سبک ندمیده‌اده که از آن برای تبلیغ منفی استفاده کنند و مردم بی‌خبر را بظلمت فرهنگ جدیدی علاقه نماند. مامی گوئیم که در دست است بر نامه فطری ما غلط است

۲- عدم دگر کردن سرمایه‌داران به پیشرفت فرهنگ: در مسران یا سایر شهرستانها بک کله پز یا نصاب حاشراست منزل شخصی خود را بنیاب خاطر برای تأسیس بکدستان در اختیار فرهنگ بگذارد و چقدر باعث تأثر و تاسف است که در این حال می‌بینیم که در کردستان اغنیایا پارسانلی که در اختیار دارند هر گز بر شایست خاطر فرهنگ عقب‌انفاده کردستان کسی نمیکنند.

در اینجا ندوی تلکر و تمق لازم است آیا اینوضع را باید عمدی بندهاقت یا غیر آن کد امیک!

اظهار امتنان از رئیس فرهنگ کردستان

شبهه بازرسی صادر فرمودند هیئت بازرسی اعتراض بنده را وارد دانسته بودند جلسه شورای آموزگاران را تشکیل پس از آن بوده اند چند فرمایشی غلطیهای اضافه محسوب شده بشرات نامبرده اشاره شود باز آقای اردلان بحضور بنده شخصاً برگزینی امتحانیه را مورد بررسی قرار دادند تصدیق فرمودند دانش آموز نامبرده جزء قبول هدگان محسوب است همبداً باین قسمت هم اکتفا نگردد دستور امتحان مجدد نامبرده را صادر فرمودند (که چه آقای اردلان نایباً دیگر حق تجدید امتحان را داشتند) و از طرفی هم بنده بصحت تحصیل مطلق خود اطمینان داشتیم و از طرف دیگر با چنین خصی نداد و جدی و با کدامن فرهنگ پرورش شایسته نبود با نظردقیق او مخالفت کرد بنده هم موافقت خود را اعلام داشتیم و پس از امتحان دانش آموز حق خود را نالی کردید

البته تصدیق بفرمانده اگر آقای اردلان هم مثل آقای جیبی توجه نینرموده بود یک سال هر گران بهیای بک مطل محصوم بهدر مرغت و بهیج قیستی بازگشت نیکرد چقدر مایه بدبختی او فراهم می کرد بد امیدوارم دیگران هم وجدان مصلحتانه آقای اردلان را سر مشق خود قرار دهد حق مشیر و کبریا باینال نگردد و احترام نوی قانون را حفظ کرده باشند بنابراین بوسیله نامه گرامی کوهستان تشکر و سپاس گذاری خود را ببقام معظم وزارت فرهنگ تقدیم می‌دارم سخته این خست غیر منتظره را با باعالی این سامان اعطا فرموده اند (آقای اردلان) و شستا هرش میشود آقای اردلان تمام ایام تعطیلات در دفتر خودشان با نسیام و وظائف فرهنگی معرف میفرمایند و اغلب شبها مدیران و آموزگاران را به کنفرانس های بی دویی دعوت مینمایند و اندر زهای سودسته با آنها میدهند ولی متاسفانه وسایل پیشرفت امور فرهنگی برای چنین شخص علانندی نیلی کم است گذشته از آن که آموزگار در ستنج بقدر کانی نیست چند کلاس در سقرو بانه بدون آموزگار است امیدواریم هرچه زودتر وزارت معظم فرهنگ توجه حاجلی برقم نواصی فرهنگ این شهرستان مبلول فرمایند که از وجود جناب آقای اردلان که بنام منی استاد است اهالی این سامان استفاده نمایند که پیشرفت تشکر و سپاس گذاری ما از مقام وزارت فرهنگ گردد.

علاء امر اشکیور

اقدامات بهداشتی شهرداری
اداره کل بهداشتی شهرداری بنشور حفظ بهداشت عمومی توجه به وضع سینه‌ها نوده دستورات بهداشتی صادر و بکد گتر بازرس مخصوص هم برای نظارت در اجرای دستورات برای سینه‌ها مین نوده است.

راجع به مصرف شیر هم دستور داده شده که شیرهای پس سرخ را فقط بصرف تهیه ماست برسانده و فروش آنرا برای مصرف بصورت شیر خوراکی قلعن شود است

حضرت آقای مدیر محبوب نامه گرامی کوهستان

فرزنده بنده دانش آموز کلاس دوم ابتدائی یکی از دبستانهای ستنج بود هرتلت سوم امتحان خرداد ماه مردود شده بود چون در تمام ایام تحصیلی نامبرده شب و روز تحت توجه و مراقبت خود قرار داده بودم و بصحت تحصیل نامبرده اعتقاد کامل داشتم در دبستان مربوطه بیرونده امتحانیه او مراجسه بطوریکه معلوم شد اشتباهی چند فطنی اشاره محسوب شده چون مدیر دبستان بر خصی رفتن بود در ترقع اشتباه برای ناظم غیر مقدور بریاست سابق فرهنگ مراجعه پس از مدتی توضیحات کلامی و اعتراض قانونی و تقاضای رسیدگی سیرک های امتحانیه جواب استمهاده زمان تزاروایه بنده دادند (کلیه بی خودد فاطر تنظیم شده) کتا داخل دعوی همم ترتیب اثر ندادند ناچار کارنامه را بیبوست پرونده مشکله ببقام وزارت فرهنگ تقدیم داشتیم پس از انتقال آقای حبیبی رئیس سابق فرهنگ چند روزی بسوه جناب آقای اردلان بریاست فرهنگ ستنج منصوب شده بودند از وزارت فرهنگ تلکرافت دستور رسیدگی و اصل آقای اردلان با کمال بی طرفی دستور رسیدگی

ما حاضریم که نشاوت این امر را حتی چیده خود ایشان بگذاریم.

از اروپا و امریکا صحبت می‌کنیم از سایر شهرستان های ایران که هر یک دارای چندین دبستان و دبیرستان ملی است حرف نمی‌زنیم هر خود شهر ستنج بود بیان مدرسه ملی داره روحالی که دبیرستان تیه ساز دولتی ما پس از چند سال است که بیهان حال باقی است و بک دبیرستان کامل سلولیم چرا در شهر ستنج بک کتابخانه وجود ندارد!

و چرا یکی از این اشخاص که بینه مالی قوی داره حاضر نیست که با اهداء میلی برای تیه وسایل لازم لا بر اتوار دبیرستان یا تیه لوازم ورزشی اقدام کند یا کتاب خانه آبرومندی برای فرهنگ آن جا فراهم آورد! و هزاران چرا می دیگر! یکی از کارمندان کرد وزارت فرهنگ می گفت: « هر روز که می بینیم ایسایر شهرهای مردم ساختن آنها و قطع زمین‌ها و یاغها و کتابها و... فرهنگ اهده میکنند از کردستانی بودن خود شرم دارم ». راستی هم باید به او حق داد.

مشهریان عزیز اینوضع قابل تحمل و دوام نیست این ضروری است که بخود و اطفال خود میزید مطمئن باشید دیگر اینوضع قابل وقت فرهنگ شهرها را اصلاح نفعواهد کرد. این باری است بر دوش شما خوبی آن نایده‌اش مایده خود ها و اطفال شما و بدی آن ضررش بازم منوجه شاست.

بهر است قدری مینه‌بشید و مانند مردمان دیگری در بهبود اوضاع زندگی و فراهم آوردن آنچه در خشان و سادسته‌ی خود و اطفال خود از طریق کتک بوسه و پیشرفت فرهنگ شهر خود علاقه و جدیت نشان دهید.

کوهستان

جیمز برنز

پایه از صفحه ۱
 خلق سلاح عمومی تلقی‌های نصیح
 «برون» برای رهایی ملت ضعیف از گرداب
 های میم و تارک، نجات بشریت از میان
 آهویبر افشاش بر امکان پیمان این
 موضوع که برنز پیش از هر کس به
 «روزولت» پیام داده بود بنحوی نوین
 افزوده است. محیط آزاد آمریکا
 مردی آزاده نظیر جیمز برنز می‌خواهد
 که در پیشاپیش فرهنگ صلح و دموکراسی
 پیش‌رو، معرفی و زیرامت و خارجه آمریکا
 بتواند بزرگترین شخصیت سیاسی سال
 ۱۹۸۶ مثله بزرگ و باهوشی است.
 بزرگ است از این جهت که ملتی آزاد
 امروز کوچکترین تردید در پیوغ سیاسی
 او وجود ندارد. برده، برده‌هاست از این جهت
 که هر روزه در زندگانی سیاسی جهان
 موقع مناسبی برای معرفی این خادم انسانی
 صلح پیدا می‌شود.
 جمله نامی که یکی از بهترین مجلات
 آمریکایی است هر ساله بگفتار از رجال
 بزرگ دنیا را پنهان می‌سازد. شخصیت
 سال ۱۹۸۶ انتخاب و جهان معرفی می‌کند.
 اسامی این افتخار صیب سنتر بر روزبر
 امروز خارجه آمریکا که سیاست با کجاست
 و استقامت راهی در عرض سال گذشته
 موجب حصول حسن تفاهم بین المللی
 شده است گردید. مجلات انبوه آمریکا
 یکدل و یک‌زبان این حسن انتخاب را
 تبریک گفته‌اند و راجع به این شخصیت
 جهانی و مؤلفیهایی وی در راه صلح و
 آرامش داد سخن داده‌اند. جیمز برنز
 «بزرگترین و بهترین مرد سیاسی جهان
 است» این صلابت جهان آزاد می‌سازد
 که امروز کوچکترین تردید در پیوغ
 برنز وجود راه نیدهد.
 این بحث مارا با اینجا می‌کشد که
 چند کلمه نیز در اطراف اشتقاقات مثل
 کوچک از آمریکا بگوئیم. در اجتماع
 مثل عقب مانده - مللی که بر اثر فشار
 های شدید دول بیگانه از همه جا مأیوس
 شده‌اند امروزه تنها راه علاج آنهاست
 دوستی با کشور آزاد آمریکا است
 تا مگر باین وسیله استقلال و آزادی خود
 را تأمین کنند و از غم سیاستهای دورو
 در برهند کشور ما که در اثر شریکهای
 ناگهانی و شدید ویتنامی که باید در
 تاریخ سیاسی قرن اخیر مطالعه کرد
 و بلاطه این آثار شوم و در میان اصطلاحات
 کلی تمدن و فرهنگ، طرفه اردوستی با
 کشور های آمریکا است. سیاستهای غام
 خریتهای صیب بر بیکر استقلال و تمدن
 ماورده است و این سلطنت و اجتناب بشعرا
 برده است که ساکنین معروف و مشکس
 این مرد بوم از طلب جزئی ترین مقول
 مسلم بشری عاجزند.
 از قضا نظر استوار - استقلال
 و صلح «تعمیر و فرهنگ» آزادی
 و آزادی و برای اینکه رونق هگکتی در
 ایران ما وجود آید و بسین عمل باید
 فرستهای سیاسی را منتقم هر دو و تمامی

آبوا یکساله داغله - ۲۰۰ ریل
 تکفرو هر داغله ۴ ریل
 خارجه ۲۰۰ ریل
 خارجه ۵ ریل
 جایدادیه خیابان فردوسی روبروی بانک ملی تلفن ۶۶۵۷

راجع به نظام و وظیفه تلگراف از سقز

جناب اشرف نصرت وزیر و نوبت
 ریاست ستاد ارتش: نوبت نامه کوهستان
 حضرت آقای شیخ جلال الدین شش بندی
 که جلالت قدر خود و خانواده اش در
 کردستان اظهار من‌الشیخ و ساقیه مستندی
 در خدمت گزاری دولت و ملت داده
 «مجانکه در نظر اولیای امور هم پوهیده
 نیست بنا برار اطلاع تلگرافاتی بر علیه
 او کرده شده نبات آن لفظ از اظهار
 شخص امام جبهه سقز است که خود هراتی
 و ابا حلاله باین آب و خاک ندارد و
 سرو کاری با شمس خدمتگزار و بسبب
 دوست و اصلاح طلبیت تقاضای عموم
 اهالی این منطقه این است که اولیای
 امور میچگو که وقتی با نظایرات اشخاصی
 که نظرشان فقط اعتراض همضی و ورزش
 اجتنامی ندارد نداده و نظریه او را
 خلاف نظر و عقیده اهالی بدانند
 اسدی مظهر فاضی مآجد هراتی و اصلی
 علی موسوی طباطبائی مشیری ملا علی رحیم
 عالم برادران مصدق شامری صالحی جوان
 صلاح فاضلی کریم سلوچی محمد کلاتری
 تین شاه طاهری مصدق طاهری نورین
 کبانی پرویزی عبدالله حسدی حاجی حکیم
 شمس ملاوی صافق شهبازی و کبلی
 پاکدل سید امین حقیقی حیدری غریب
 از جناب جناب شیخ عزیز

هیئت نمایندگان کردستان
 روز پنج هفتم گذشته هیئت تحت
 ریاست جناب آقای آیت الله مراد مرگب
 از نمایندگان عشاق و مالکین و بازرگانان
 کردستان شهران وارد شده که عبارتند
 از آقایان: ملا محمد مدین مجتهدی -
 امامجه - ملا عبدالجواد اصولی مدرس
 ملا احمد مدرس - ملا محمد سید متولی
 (نایندگان علماء) آقایان حاجی سالار
 فاتح - احمد کاشگر - مهدی مستنجبی
 جسی مردوخ (نایندگان مالکین) و
 آقایان رحیم زاده و صالح زاده (از طرف
 بازرگانان)

چون دیده میشود که رئیس آن فقط
 خواهان اجرای قانون است باید مردم
 کمک نمایند و خود وزارتین بیچاره را
 از سر مامورین به نجات دهند.
 امپواریم یا توجه به اهمیت موضوع
 مردم در آگاه نمودن اداره نظام وظیفه
 از عملیات زبان آور مامورین و بسا
 فیساین مقررات نظام وظیفه به رعایا
 و میانان طوری همکاری نمایند که مزاحمت
 های سالیهای گذشته در آئینه نیر
 حکمرما نباشد.

آگاداری

باوردی کراوه کابی ایبه له عراق دانا کو ایستا پناهدی
 روزنامه یومان له ناردوه بدل اشتراکی همدی کیش له مشترکینی
 ایبه له گیشته
 روزنامه عشق ده توانی به انتشاری خوبی اداسه بداکه
 باوردی بی.
 حیواسان وایه که خوبه دوار همدی وسته کان باعنی تعطیلی
 روزنامه کوهستان بین و به زودی مطالباتیکه که همدی یومان
 بشین
 ۳ - ۲

از ستاد ارتش می نویسد
 اداره روزنامه کوهستان
 در شماره ۷۳ مورخه ۲۵/۹/۸۸
 آن جریده فرحی تحت عنوان «نازل توجه»
 ستاد ارتش و فرماندهی محترم لشکرکرافه
 مرویان» درج و نوشته شده بود که
 سرهنگ عشقی هم روزه برای ساختن
 سربازخانه عده یگاری از اهالی میگردد
 طبق تلگراف عدهای از آقایان مرویان
 که هم سرویت ملعی دارند مندرجات
 مذکور بر خلاف حقیقت و بی اساس است
 خواهشمند است دستور فرمایید مراتب
 و در آن جراید تکذیب نمایند
 رئیس ستاد ارتش - سرلشکر روز - آواه
 کوهستان - خوشوقتیم از ایسکه از
 مردم مرویان یگاری گرفته نمی‌شود.
 امیدواریم با توجه دقیق باین منطقه
 در سال آئنده مرویان روزه آفادی برود
 اهالی این منطقه میسر همدی سادتند کرده
 از گروسی
 تلگرافی با مضای عده زیادی از
 اهالی بیچار رسیده که آقای بوسلر
 را پنهان کانه پیدا نایندگی دوره
 بازهم معرفی نموده‌اند.